

Aan
Van

Stuurgroep Berichtenvoorziening
BZK-DIO

DGOO
Directie
Informatiesamenleving en
Overheid

Contactpersoon
Anton van Weel

Datum
27 februari 2018

Kenmerk

nota

Beleidsantwoord Bewaartermijn Berichtenbox Burgers

Aanleiding

De stuurgroep Berichtenvoorziening heeft op 21 december 2017 de beleidsverantwoordelijke (in casu BZK/Directie Informatiesamenleving & Overheid) gevraagd een beleidsuitspraak te doen over een bewaartermijn voor de berichtenvoorziening. Middels deze nota wordt invulling gegeven aan dit verzoek.

Beleidsuitspraak (samengevat)

In formele zin kan er geen sprake zijn van een door de overheid bepaalde bewaartermijn. De (individuele) burger is 'eigenaar' van de inhoud van diens berichtenbox. De overheid mag op geen enkele wijze deze inhoud wijzigen en/of aanpassen. Het is de verantwoordelijkheid van de burger om te bepalen of en op welk moment hij berichten wil verwijderen, bewaren of archiveren op een door hem/haar te bepalen locatie.

Beleidsmatig zien we wel ruimte om de burger, meer dan nu het geval is, te stimuleren om deze zorgplicht voor de inhoud van diens berichtenbox in te vullen. Hierbij dient voorop te staan dat de uiteindelijke keuze/regie wat te doen met berichten te allen tijde bij de burger dient te liggen en dat de burger in staat moet worden gesteld om het bericht (inclusief het 'formele document' dat ofwel is bijgevoegd, ofwel naar wordt doorverwezen) op een andere door hem/haar uitgekozen locatie te bewaren.

Deze beleidslijn geldt voor de 'Berichtenbox Burgers' en daar mee alle voorzieningen waarmee deze overheidsdienst technisch wordt gerealiseerd.

Toelichting

Om een zekere en veilige digitale berichtenbezorging tussen overheid en burgers te faciliteren, heeft de Nederlandse Overheid besloten om elke Nederlandse Burger (boven 14 jaar) een persoonlijke berichtenbox ter beschikking te stellen.

De berichtenbox wordt gerekend tot de persoonlijke levenssfeer van de betreffende burger. Elke activiteit binnen de persoonlijke berichtenbox van een ander dan de burger of een expliciet door hem/haar gemachtigde is derhalve te zien als een inmenging in de persoonlijke levenssfeer. Binnen de huidige kaders is er derhalve geen mogelijkheid om een centraal opgelegde bewaartermijn vast te stellen op alle persoonlijke berichtenboxen.

Bij navraag bij verschillende betrokkenen bij de berichtenvoorziening is ons gebleken dat de vraag over de bewaartermijn volledig is ingegeven van uit kostenoverwegingen omtrent de data-opslagkosten van de berichtenvoorziening.

Een bewaartermijn heeft ons inziens geen enkele invloed op de opslagkosten per eenheid data¹, dus daar zullen we in deze nota niet verder op ingaan.

Een bewaartermijn kan wel invloed hebben op de hoeveelheid opgeslagen data. Praktisch is dit op dit moment nog nauwelijks het geval (er zijn op dit moment nog slechts weinig berichten die oud genoeg zijn om in aanmerking te komen). Het gaat hier om een nu nog beperkt probleem dat in de komende jaren op zal gaan treden, indien de huidige uitvoeringspraktijk en contractvormen worden voortgezet.

Op dit moment wordt zowel in de uitvoering als in het beleid nagedacht over herziening van de interactie met burgers (en bedrijven). Bovendien wordt een nieuwe aanbesteding voorbereid waarin de negatieve gevolgen van de huidige contractvorm kunnen worden meegenomen. Het is derhalve zeer de vraag of het voorziene probleem daadwerkelijk gaat optreden.

Ook wordt ervan uit gegaan –naar ons inzien onterecht- dat de burger de zorgplicht over diens berichtenbox in het geheel niet zal invullen en de berichten in diens box zal laten ophopen. Wel menen we dat betere faciliteiten voor de burger om deze zorgplicht in te vullen zal kunnen leiden tot een betere invulling van de zorgplicht en daardoor de facto minder dataopslag in de Berichtenbox Burgers.

Wij delen de zorg over het kostenniveau van dataopslag van de Berichtenbox Burgers en zijn zeer bereid om daarover mee te denken. Binnen de beleidskaders zijn er nog vele mogelijkheden om zowel de hoeveelheid data te beheersen als wel de kosten voor opslag te verlagen, die nog niet zijn uitgewerkt, laat staan geïmplementeerd. Wij zien dan ook onvoldoende aanleiding om concessies te doen op een zo fundamenteel beleidsuitgangspunt als de autonomie van burgers en de regie op hun eigen gegevens.

¹ Een lagere responstijd bij het opvragen van oudere berichten kan de opslagkosten overigens wel verlagen en is beleidsmatig (binnen redelijke grenzen) geen issue.